

HUDEBNÍ VÝCHOVA CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU pro 6. až 9. ročník

1. OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** je zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova a Výtvarná výchova**. V hudebních činnostech vede hudební výchova žáky k poznání hudby cestou zajímavých a podnětných objevů. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

1.1 Vzdělávací obsahy, ze kterých je vyučovací předmět utvořen

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy. Cílem je vybavit žáky schopnostmi, dovednostmi, postoji a poznatky, na jejichž základě žáci dovedou a chtějí si samostatně i v kolektivu vkusně zazpívat, dovedou pozorně a s porozuměním naslouchat hudbě různých druhů a žánrů.. Tyto cílové kvality osobnosti žáků jsou pak východiskem pro jejich postupně rozšiřovanou, věkově přiměřenou aktivní účast na hudebně kulturním životě naší společnosti a pro další samotné sebevzdělání. **Hudební výchova** vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

1.2 Upřednostňované formy realizace vyučovacího předmětu

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání se užívají tyto formy a metody :

- skupinové vyučování
- samostatná práce

- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

1.3 Časová dotace vyučovacího předmětu

1 hodina týdně

1.4 Ročníky, ve kterých se vyučovací předmět realizuje

6. – 9. ročník

1.5 Místo realizace vyučovacího předmětu

odborná učebna hudební výchovy

1.6 Dělení výuky na skupiny, spojování žáků z různých ročníků

žáci se v hodinách HV nedělí

2. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života

2.1 Kompetence k učení

Žáci

- používají obecně užívané hudební termíny
- vyhledávají a třídí informace podle individuálních hudebních schopností a dovedností

- propojují získané znalosti do souvislostí

Učitel

- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- vede žáky k používání odborné terminologie
- vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

2.2 Kompetence k řešení problémů

Žáci

- přemýšlejí samostatně a kriticky
- rozpoznají problém při zadání úkolu a hledají nejvhodnější způsob řešení
- mají dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

2.3 Kompetence komunikativní

Žáci

- vyjadřují svůj názor při práci ve skupině, vhodnou formou ho obhajují a učí se tolerovat názor druhých
- rozumí různým typům záznamů, běžně užívaných gest, zvuků, reagují na ně – notové a jiné grafické záznamy rytmu a melodie, taktovací gesta, přede hry, improvizace

Učitel

- zajímá se o náměty a názory žáků
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

2.4 Kompetence sociální a personální

Žáci

- učí se objektivním přístupem zhodnotit svou práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- spolupracují efektivně, respektují názory jiných
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

2.5 Kompetence občanské

Žáci

- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují do kulturního dění

Učitel

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby se zapojovali do kulturních akcí školy

2.6 Kompetence pracovní

Žáci

- jsou vedeni ke koncentraci na pracovní výkon
- dodržují vymezená pravidla
- plní své povinnosti
- vytvářejí si pozitivní vztah k hudebním činnostem

Učitel

- vyžaduje dodržování postupů, termínů
- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality